

Alkohol og festkultur i gymnasiet

INFORMATION TIL LÆRERE OG LEDELSE

Rusmidler – et anliggende for gymnasiet?

Danske unges alkoholforbrug er det højeste i Europa og formentlig også på verdensplan. Det hænger sammen med den meget liberale alkoholkultur, vi har herhjemme.

Dansk alkoholkultur omfatter forestillinger om, at det er naturligt, at børn starter med at drikke, når de bliver konfirmeret, at de drikker alkohol til deres fester, og at de bliver fulde. Disse forventninger om og accepten af en beruselsesorienteret alkoholkultur er afgørende for, at en sådan alkoholkultur udvikler sig hos børn og unge.

Forventninger og normer skabes ikke af forældre alene. Normer skabes også af samfundet som sådan, herunder de professionelle voksne, som danner rammerne omkring børn og unges liv. Gymnasiet er i høj grad med til at socialisere unge. Derfor har gymnasiet også et ansvar.

AT PROFILERE SIG PÅ FAGLIGHED – OG IKKE KUN FESTLIGHED

Gymnasiets festkultur har mange steder været et afgørende konkurrenceparameter i kampen om de nye elever.

Som gymnasium er det vigtigt at være opmærksom på, at den linje, som gymnasiet lægger i forhold til fester, introture, studieture, fredagscafeer m.v., får indflydelse på de unges rusmiddelkultur og videre indflydelse på elevkulturen som sådan – og hermed på elevernes læring.

Mere end 25 % af eleverne har inden for den sidste måned mindst en gang oplevet nedsat indlæringssevne om mandagen som følge af weekendens fester og druk.

25 % af drengene har inden for den sidste måned drukket uden for skolen i skoletiden.

Kilde: Festkultur og rusmidler i gymnasieskolen, 2004, af Steen Beck og Stine Reesen

UNGE I DANMARK OG I ANDRE LANDE

I tabellen her kan du se alkoholforbruget hos 15-16-årige i Danmark, Italien og Norge*

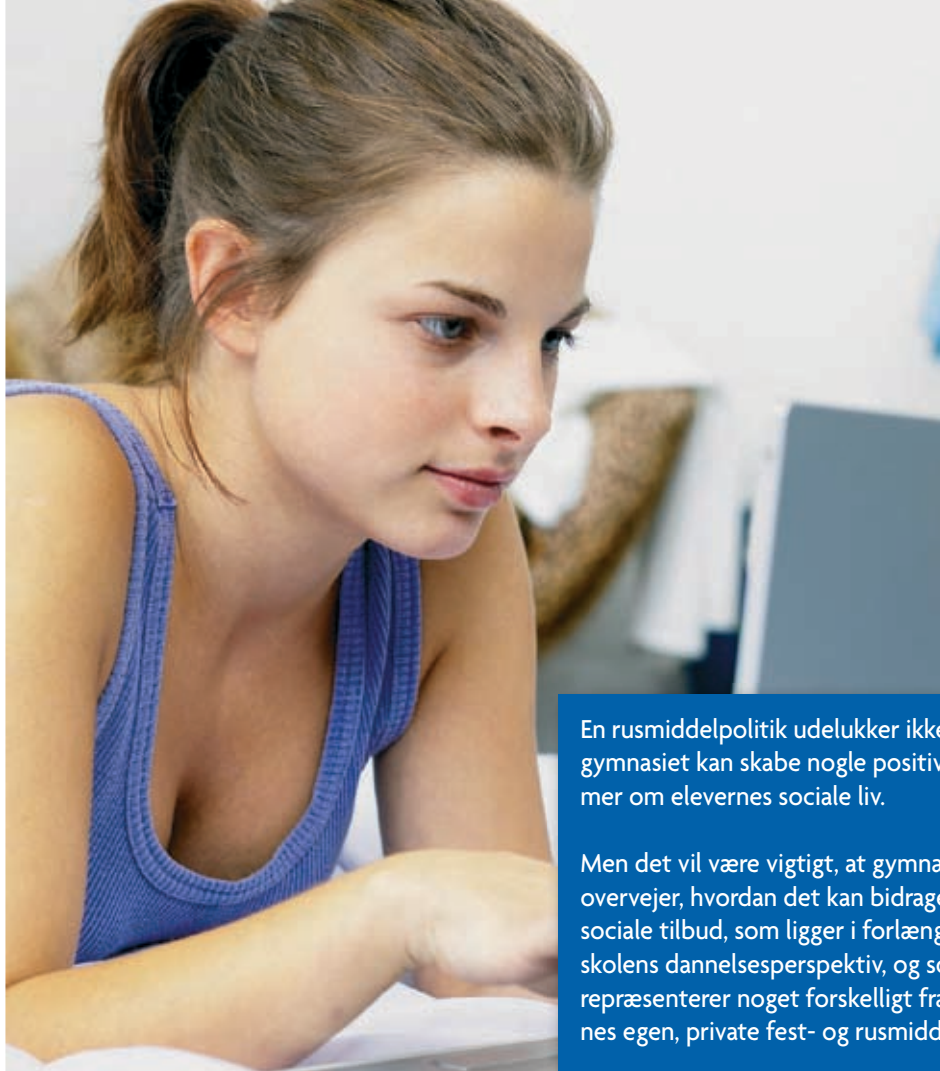
	Danmark	Italien	Norge
Har drukket alkohol mindst 10 gange inden for den sidste måned	13 %	12 %	3 %
Har været fulde mindst 3 gange inden for den sidste måned	26 %	7 %	12 %
Har været fulde, før de blev 14 år	34 %	10 %	17 %

(Kilde: The 2003 ESPAD Report. CAN og Europarådet. Stockholm 2004)

* Danmark er et eksempel på et land med en meget liberal alkoholkultur.

Italien er et eksempel på et sydeuropæisk land med tradition for vin til måltiderne.

Norge er et eksempel på et land med en restriktiv, men beruselsesorienteret alkoholkultur.

En rusmiddelpolitik udelukker ikke, at gymnasiet kan skabe nogle positive rammer om elevernes sociale liv.

Men det vil være vigtigt, at gymnasiet overvejer, hvordan det kan bidrage med sociale tilbud, som ligger i forlængelse af skolens dannelsesperspektiv, og som repræsenterer noget forskelligt fra elevernes egen, private fest- og rusmiddelkultur.

NEGATIVE KONSEKVENSER AF DE UNGES RUSMIDDELKULTUR

Alkohol er et organisk opløsningsmiddel, som ikke har nogen dokumenterede sundhedseffekter på unge. Kun ældre eller mennesker med visse hjertesygdomme kan muligvis have en positiv sundhedseffekt af et forbrug på en genstand dagligt.

For unge er alkohol i særlig grad risikabelt, hvilket viser sig ved, at det er unge, som oplever de fleste forgiftninger og ulykker på grund af deres alkoholforbrug.

ALKOHOL ER SÆRLIG RISIKABEL FOR UNGE

Når risikoen ved at drikke alkohol er større for unge, hænger det sammen med hjernens ud-

vikling. En del af hjernen – frontallapperne – er under stadig udvikling i teenageårene og først færdigudviklet i begyndelsen af 20'erne.

Frontallapperne regulerer den sociale kompetence, risikovurdering, impuls kontrol m.v. Alkohol bevirker, som en af de første effekter, at netop denne del af hjernen bedøves.

Det svækker de unges i forvejen mindre udviklede evne til at vurdere risiko, kontrollere impulser og i det hele taget udvise social kompetence.

Det er derfor ikke underligt, at unge 16-20-årige har mange negative oplevelser i forbindelse med deres alkoholforbrug.

SELVMÅL

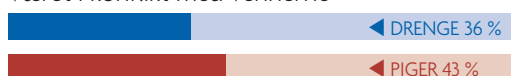
Alkohol bliver betragtet som uundværlig for, at unge kan have et positivt socialt samvær ved fester. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at unge beretter om så mange negative oplevelser med alkohol: konflikter med deres venner, dramaer, slagsmål, opførsel de bagefter fortryder m.v. Disse negative oplevelser hænger først og fremmest sammen med, at normen blandt de unge er at drikke for at blive beruset. Det er derfor en norm, som der er god brug for at ændre.

Så mange oplever forskellige problemer, fordi de har drukket alkohol:

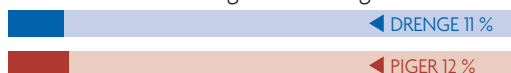
Haft skænderier

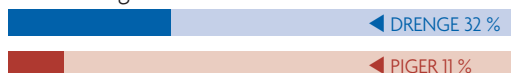
Været i konflikt med vennerne

Haft uønsket sex – og fortrød bagefter

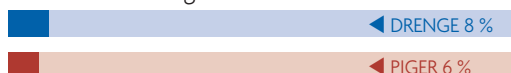
Været i slagsmål

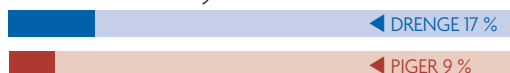
Fået ødelagt deres ting

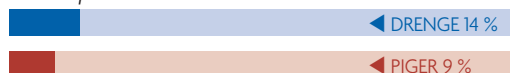
Kommet til at tage stoffer

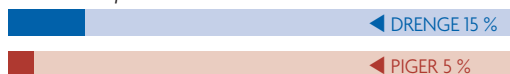
Været udsat for ulykker

Været på skadestuen

Har kørt spirituskørsel

Har været i konflikt med politiet

LASTERNES SUM ER IKKE KONSTANT

Et højt alkoholforbrug blandt unge hænger ofte også sammen med rygning og eksperimenter med hash.

Det er således en myte, at lasternes sum er konstant, og at stramme regler for indtagelse af alkohol bare vil betyde, at de unge begynder at ryge hash.

Tværtimod. En indsats for at moderere de unges alkoholforbrug er den centrale forebyggende indsats i forhold til at forhindre, at unge eksperimenterer med hash eller andre stoffer. Selvom unge kun drikker alkohol (og ikke ryger hash eller tager andre stoffer), vil et intensivt alkoholforbrug i hele ungdomsperioden repræsentere en reel risiko for at udvikle afhængighed.

De negative konsekvenser af de unges rusmiddelkultur omfatter således både sundhedsforhold, sociale forhold og indlæringsmæssige forhold.

ADSKILLELSE AF RUSMIDLER OG ARBEJDE

Det er efterhånden blevet alment accepteret, at alkohol og arbejde ikke hører sammen.

Alkohol eller tømmermænd påvirker koncentrationsevnen og arbejdsindsatsen. Det er den virkelighed, som eleverne efter endt uddannelse kommer ud i.

Det er derfor oplagt, at man allerede på gymnasiet tydeligt markerer, at skolen betragtes som en arbejdsplads for både elever og lærere, og at påvirkning af alkohol i arbejdsrelaterede situationer ikke er accepteret.

I skoletiden

Alle gymnasier har et forbud mod at drikke alkohol i skoletiden. Men der skal også tages stilling til, om elever må komme påvirkede i skole fx efter morgenfødselsdage eller j-dage og p-dage – dagene hvor julebryggen eller påskebryggen bliver frigivet.

Tilsvarende ses det, at elever drikker alkohol i skoletiden – men uden for skolen i en mellemtid – og efterfølgende kommer i skole

42 % af dem, der har overskredet genstandsgrænsen, er dagligrygere.

13 % af dem, der *ikke* har overskredet genstandsgrænsen, er dagligrygere.

52 % af dem, der har overskredet genstandsgrænsen, har røget hash inden for det seneste år.

17 % af dem, der *ikke* har overskredet genstandsgrænsen, har røget hash det seneste år.

Kilde: Monitorering af unges livsstil og dagligdag (MULD), 2000

påvirket af alkohol. Hvis gymnasiet ikke ønsker, at elevernes læring eller dannelse hæmmes af brugen af rusmidler, må skolen ikke alene have regler, der forbyder at drikke alkohol i skoletiden, men også at være påvirket af alkohol i skoletiden.

På introture

Der skal også tages stilling til introture. De fleste gymnasier har uden sværdslag fået gennemført, at introture er en del af skolearbejdet, og at man derfor ikke drikker alkohol på introture. Erfaringen viser, at eleverne uden nævneværdig diskussion indstiller sig på de regler, som gymnasiet lægger for alkohol på introture: er det tilladt at drikke, så drikkes der, er det ikke tilladt, så drikkes der ikke.

Det viser sig, at gymnasiernes alkoholfri linje på introture har betydet, at 36 % af drengene og 50 % af pigerne mener, at der ikke skal drikkes alkohol på introturene. Af dem, der mener, at det skal være tilladt, mener 30 %, at det kun skal være tilladt ved et særligt arrangement. På den måde smitter den alkoholpolitik, som gymnasierne fastlægger, af på elevernes egen holdning til, hvornår det er acceptabelt at drikke alkohol.

Studieture, fredagscafeer og fester

Der er stadig en gråzone, hvor der er tale om aktiviteter, der ligger uden for skoletiden, men som foregår med relation til skolen. Det drejer sig om fx studieture, fredagscafeer og fester. Betragtes studieture som faglige ture, vil det være relevant at pege på, at der skal være særlige aftaler om eventuel brug af alkohol uden for skoletiden.

Fredagscafeer og fester har relation til skolen, men ikke til skolearbejdet. Her vil det være skolens holdning til, hvordan man som skole vil bidrage til elevernes dannelse også i forhold til alkoholkultur, der vil skulle afklares.

SKAL FORÆLDRE INDDRAGES?

Der har traditionelt været et skarpt skel mellem:

- folkeskolen – hvor forældrene inddrages gennem konsultationer og forældremøder, og hvor de har muligheder for at diskutere en fælles holdning til fester og alkoholforbrug
- og gymnasiet – hvor eleverne betragtes som selvstændige, og hvor forældrene kun inddrages i meget begrænset omfang.

I den virkelige verden sker løsrivelsesprocessen fra forældrene mere glidende.

Det er en voldsom kulturforandring at komme fra folkeskolen til gymnasiet. De faglige

55.000 unge mellem 15 og 29 år dør hvert år i Europa på grund af alkohol. 25 % af alle dødsfald blandt unge mænd i denne aldersgruppe er relateret til alkohol.

Kilde: WHO, 2002

I Danmark kommer årligt 1649 unge under 20 år på hospitalet med akut alkoholforgiftning.

Kilde: Sundhedsstyrelsen, 2005

krav stiger, og kravet til selvstændig håndtering af både det faglige og det sociale stiger. I forbindelse med denne overgang er forældre støtte meget væsentlig.

Der er en markant stigning i de unges alkoholforbrug netop i perioden fra 16 til 17 år. Det kan hænge sammen med skiftet fra folkeskolen til ungdomsuddannelsen, hvor forældre måske oplever, at de har udspillet deres rolle i forhold til de unges fester.

Det vil være en fordel, hvis der er et samspil mellem skole og forældre omkring den del af de unges sociale liv – nemlig festerne – som dels udspilles på skolen, og dels foregår privat.

AT SAMARBEJDE OM RUSMIDDELPOLITIK

Et samarbejde mellem skole og hjem kan etableres på et indledende møde, hvor også forældre inviteres. Her kan gymnasiet sætte sin rusmiddelpolitik på dagsordenen.

Det kan være meget afgørende for forældre at vide, at skolen ikke accepterer, at eleverne holder morgenfødselsdage eller møder i skolen med tømmermænd. Det kan også være vigtigt for forældrene, at skolen stræber efter en moderat alkoholkultur til sine fester, hvor beruselse ikke er normen.

I folkeskolen opfordres forældre til klassevis at lave forældreftaler vedrørende alkohol. I gymnasiet foregår fester i høj grad på tværs af klasser og på tværs af gymnasier.

Det vil dog stadig være en god ide, at forældre meget tydeligt markerer over for deres børn, at unge skal drikke så lidt som muligt og aldrig mere end 5 genstande til en fest. Samtidig vil det være en god ide, at forældrene til en gruppe unge, der ofte fester sammen, signalerer fælles holdning til, hvad gode alkoholvaner vil sige.

Gymnasiet kan opfordre til et sådant forældresamarbejde på det første introduktionsmøde, hvor også rusmiddelpolitikken præsenteres.

Rusmiddelpolitik – en demokratisk proces

Hensigten med en rusmiddelpolitik er, at den i det daglige sætter nogle regler, som respekteres og følges. Det stiller særlige krav til, hvordan rusmiddelpolitikken indføres.

Det er helt afgørende, at det er en åben og diskuterende proces, der inddrager alle ansatte og elever. En dikteret rusmiddelpolitik bliver ikke nødvendigvis accepteret og fulgt op.

Men det er samtidig vigtigt, at diskussionen føres på et oplyst grundlag, der baserer sig på viden om de faktiske skadelige konsekvenser af alkohol og hash for unge, og en viden om konkrete konsekvenser på indlæringsmiljøet, på studieture og på festerne.

En analytisk indfaldsvinkel på rusmiddelforbruget blandt gymnasiets unge og dets konsekvenser vil være befordrende for, at rusmiddelpolitikken bliver accepteret.

Rusmiddelpolitik trin for trin

Sundhedsstyrelsen udgav i 2005 i samarbejde med Dansk Institut for Gymnasiepædagogik bogen 'Festkulturer og rusmidler i gymnasieskolen'.

Bogen afrapporterer resultaterne fra en undersøgelse af rusmiddelbrug på fire gymnasier og et pilotprojekt på to gymnasier, der sigtede mod at gennemføre en rusmiddelpolitik. I bogen redegøres der for, hvilke metoder der har været anvendt for at starte en dialog blandt lærere og elever.

Der gives også en beskrivelse af de undervisningsforløb, der har understøttet den rusmiddelpolitiske proces. Det er forløb, der vil være velegnede som tværfaglige emner i almen studieforbereelse i grundforløbet.

Sådanne undervisningsforløb kan sikre, at eleverne bevidst reflekterer over deres forhold til rusmidler.

Forløbet hen imod en rusmiddelpolitik bestod af følgende grundelementer:

FASE 1 INTERN LEGITIMERING

Det er vigtigt at skabe en proces, der giver rusmiddelprojektet status og sikrer grundige diskussioner. Det er i den forbindelse afgørende, at det involverer så mange lærere og elever som overhovedet muligt.

Skolens ledelse skal formulere nogle klare rammer omkring arbejdet og de præmisser, det skal foregå inden for. For at sikre processen status skal der formuleres et mål for diskussionerne, og et sådant mål kan være en rusmiddelpolitik.

Det vil være oplagt at forankre projektets elev- og lærerdel i henholdsvis elevråd og Pædagogisk Råd.

Der bør oprettes en intern styregruppe bestående af repræsentanter fra ledelses-

lærer- og elevgruppen. Styregruppens opgave er at være tovholder på projektet, at deltage i planlægningen af selve forløbet og de valgte aktiviteter og endelig at udarbejde et udkast til en rusmiddelpolitik.

FASE 2 BAGGRUNDSUNDERSØGELSER

Da et udviklingsarbejde af denne type skal være forankret i den enkelte skoles kultur, er det relevant, at der bliver foretaget problemidentificerende undersøgelser med det formål at afdække gældende regler og praksis på rusmiddelområdet.

Det kan være en konsulent, der foretager disse undersøgelser, men det kan også være lærere og elever i fællesskab. Det vil være relevant at inddrage skolens forskellige aktører, hvorfor samtaler eller interview med lærere, elever, ledere og pedellen (ofte en vigtig informant) anbefales.

FASE 3 SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN

Spørgeskemaundersøgelsen kan være et vigtigt element i afdækningen af forbrugsmønstre og holdninger. Det er i kraft af den, at organisationens aktører får et konkret fælles udgangspunkt for at diskutere tilstande og holdninger.

Undersøgelsen kan uden stort besvær udformes af et samfundsfagshold (og undersøgelsen kan på denne måde være fagligt relevant for eleverne).

Man kan benytte sig af et af de tilgængelige computerprogrammer, og hvis det er muligt, kan arbejdet med at indtaste resultaterne lattes betydeligt, hvis elevernes besvarelser sker på en computer.

Materiale

- ▶ Spørgeskemaundersøgelsen (kan downloades fra projektets hjemmeside*)

FASE 4

TEMADAG OG DET FAGLIGE INPUT

Formålet med temadagen er at etablere en vidensmæssig base for diskussionerne blandt elever og lærere gennem et fælles fagligt input. Erfaringen er, at spørgeskemaundersøgelsen er et godt udgangspunkt, men også oplæg, som etablerer en kulturel forståelse af rusmidlers rolle og en biologisk forståelse af deres funktion, kan være nyttige.

FASE 5

ELEVERNES NORMDISKUSSIONER

Metoden er meget enkel og beskrevet i 'Festkulturer og rusmidler..'. For at fremme en kollektiv refleksion skal eleverne på klassebasis tage stilling til en række på forhånd formulerede

synspunkter, som udfordrer eleverne til at forholde sig til værdier og normer vedrørende skole og rusmidler.

Gennem afstemning tages stilling til de forskellige værdiudsagn. Der bør vælges en referent, som skriver diskussionerne og afstemningsresultaterne ned. Til øvelserne er udarbejdet et arbejdspapir, som kan bruges til at klæde elevrådsrepræsentanterne på til at styre øvelserne.

Materialer

- ▶ Normdiskussionen ('Festkulturer og rusmidler i gymnasieskolen', boks 6.1-6.4)
- ▶ Skema til placering af værdiudsagn (kan downloades fra projektets hjemmeside*)
- ▶ Arbejdspapir (kan downloades fra projektets hjemmeside*)

FASE 6 LÆRERNES SOKRATISKE DIALOGER

Metoden er igen meget enkel. Tanken er, at lærerne skal diskutere deres egne grundantagelser om elever og rusmiddelkultur på baggrund af konkrete erfaringer fra skolen. Der er i metoden en høj grad af procedurestyring, men en lav indholdsstyring. Det giver mulighed for at nå fælles holdninger på baggrund af diskussioner af lærernes egne erfaringer med skolens rusmiddelkultur.

Der skal i de enkelte grupper vælges en referent, som skriver referat af diskussionerne (helst så fylde, at man kan følge argumentation og diskussioner). Disse samles af styregruppen og danner udgangspunkt for de følgende afklaringsprocesser.

Materiale

- ▶ Introduktion til den sokratiske dialogdag ('Festkulturer og rusmidler i gymnasieskolen', boks 7.1-7.2)

FASE 7 BEARBEJDNING OG FORMIDLING AF ANALYSEMATERIALE

Normdiskussionerne og den sokratiske dialog giver et vigtigt materiale i form af referater, der giver information om, hvad lærer- og elevgruppen mener om rusmiddelkulturen på deres skole. Det er derfor vigtigt at bearbejde og analysere materialet, for derefter at formidle det til hele skolen, da det netop er denne fælles viden, som det videre arbejde med at formulere en rusmiddelpolitik skal bygge på.

Har skolen valgt at benytte sig af en ekstern konsulent, kan denne forestå analysearbejdet. Alternativt kan man uddelegere opgaven til en lille gruppe lærere og elever. Materialet kan derefter formidles mundtligt til eksempelvis elevrådet og Pædagogisk Råd. Man kan vælge at lave en skriftlig redegørelse til alle lærere og klasser, eller den interne styregruppe kan præsentere resultaterne ved et fælles arrangement.

FASE 8 FORMULERING AF EN RUSMIDDELPOLITIK

Det anbefales, at den interne styregruppe og yderligere et antal elever og lærere danner en arbejdsgruppe, der får til opgave at formulere en rusmiddelpolitik. Med henblik på at fastholde arbejdsgruppens fokus på de værdiafklarende diskussioner, skolen allerede har udført, anbefales det, at mødet indledes med en gennemgang af analys materialet fra lærer- og elevdiskussionerne, således at dette er helt present hos arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen kan evt. benytte sig af vores inspirationspapirer til udarbejdelse af en rusmiddelpolitik (se 'Materiale').

Det anbefales, at arbejdsgruppen nedsætter en mindre skrivegruppe, der udarbejder et oplæg på baggrund af materialet fra elev- og lærerdiskussionerne og arbejdsgruppens vedtagelser. Når arbejdsgruppen har godkendt skrivegruppens udkast, sendes dette til høring eksempelvis i elevrådet og Pædagogisk Råd.

Materiale

- ▶ Inspirationspapirer til udarbejdelse af en rusmiddelpolitik ('Festkulturer og rusmidler i gymnasieskolen', boks 8.1-8.2).

I øvrigt kan der henvises til følgende afsnit i bogen 'Festkulturer og rusmidler i gymnasieskolen':

- ▶ Arbejdsrapporter til elevernes normdiskussioner (boks 6.1-6.4) og lærernes sokratiske dialogdag (boks 7.1-7.2)
- ▶ Tværfaglige undervisningsforløb, der medvirker til at udvikle elevernes analytiske syn på unges rusmiddelforbrug (kapitel 10-15).

- * Projektets hjemmeside:
www.ifpr.sdu.dk

ANBEFALING

Unge skal drikke så lidt som muligt og aldrig mere end 5 genstande til en fest.

Eksempel på en rusmiddelpolitik

- ▶ Du skal overholde gældende lovgivning omkring rusmidler.
- ▶ Du må ikke indtage alkohol i skoletiden, og du må ikke være påvirket af alkohol eller andre rusmidler, jvf. skolens ordensregler. Skolen kan i særlige tilfælde ved stikprøvekontrol sikre, at denne regel overholdes.
- ▶ Der må ikke indtages alkohol på 1.g-introturen.
- ▶ I forbindelse med undervisning på andre lokaliteter end skolens område, fx i forbindelse med ekskursioner, gælder skolens ordensregler. I forbindelse med ekskursioner træffes aftale mellem rektor, lærere og elever og evt. forældre om regler for indtagelse af alkohol uden for undervisningstiden.
- ▶ Sociale og kulturelle arrangementer uden for undervisningen finder sted under former, hvor indtagelse af alkohol begrænses. Finder arrangementer uden for undervisningstiden sted på tidspunkter, hvor der den følgende dag er undervisning, sælges normalt kun kaffe, te, vand og kage. I særlige tilfælde (f.eks. musikarrangementer arrangeret af lærerne) kan rektor dispensere, således at der kan udskænkes øl i meget begrænset omfang.
- ▶ Fester arrangeres efter retningslinjer, der er aftalt mellem rektor og elevråd. I forbindelse med skolens fester udskænkes ud over sodavand kun øl og vin.
- ▶ Der er forbudt selv at medbringe drikkevarer til skolens arrangementer. Vagter ved indgangen kan kontrollere, om der medbringes drikkevarer.
- ▶ Skolen udskænker ikke alkohol til stærkt berusede elever. Skolen afviser stærkt berusede elever og træffer foranstaltninger for de pågældende elever med henblik på hjemsendelse.
- ▶ Skolen stiller et beredskab til rådighed, der tager hånd om elever, der måtte have et misbrugsproblem.

Ovenstående er inspireret af Borupgård rusmiddelpolitik, som kan læses i sin fulde længde på hjemmesiden: <http://www.borupgaard-gym.dk/maalsaetning/studieregler.shtml>

Kilder

Festkultur og rusmidler i gymnasieskolen, 2004, af Steen Beck og Stine Reesen. Sundhedsstyrelsen og Syddansk Universitet.

Monitorering af unges livsstil og dagligdag (MULD), Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen 2000, 2002 og 2004.

The 2003 ESPAD Report. CAN og Europarådet. Stockholm 2004.

HVIS DU VIL VIDE MERE ...

Her kan du finde mere information om alkohol og andre rusmidler:

www.sst.dk

Sundhedsstyrelsens hjemmeside (vælg 'Sundhed A-Å', vælg 'Alkohol' eller 'Narkotika')

www.ifpr.sdu.dk

Projekt under Syddansk Universitet, der har arbejdet med rusmiddelpolitik i gymnasiet og har udgivet *Festkultur og rusmidler i gymnasieskolen*. Søg på titlen.

Alkohol og festkultur i gymnasiet – information til lærere og ledelse

© Sundhedsstyrelsen, 2006, 1. udgave, 1. oplag

ISBN trykt version: 87-7676-328-5

ISBN elektronisk version: 87-7676-329-3

Manuskript

Kit Broholm, Sundhedsstyrelsen
Anne-Marie Sindballe, Sundhedsstyrelsen

Redaktion

Birgitte Dansgaard, Komiteen for Sundhedsoplysning

Illustrationer

Casper Tybjerg, ImageSource

Grafisk tilrettelæggelse

Peter Dyrvig Grafisk Design

Tryk

Narayana Press

Udgivet af Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Komiteen for Sundhedsoplysning

Kan rekvireres hos

Komiteen for Sundhedsoplysning

Fax: 35 43 02 13

Hjemmeside: www.sundhedsoplysning.dk

E-mail: kfs@sundkom.dk

Alkohol og festkultur i gymnasiet – information til lærere og ledelse

Danske unges alkoholforbrug er det højeste i Europa, og der sker en øgning i forbruget ved overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse.

Gymnasiet kan få positiv indflydelse på de unges rusmiddelkultur og dermed deres læringsparathed gennem den linje, som skolen lægger for alkoholforbrug til fester og andet socialt samvær. En rusmiddelpolitik kan skabe sammenhæng mellem gymnasiets dannelsesperspektiv og skolens alkohol- og festkultur.

Målet med dette materiale er, at gymnasiet gennem en demokratisk proces skaber sin egen rusmiddelpolitik med opbakning fra skolens lærere, elever og forældre.